

SECCIÓ LITERÀRIA

A la memòria d'En Milà y Fontanals

El dia 30 d'agost de 1912 va inaugurar-se a Vilafranca del Penadès, la seva pàtria, un monument a D. Manuel Milà y Fontanals, la mentalitat més poderosa dels primers anys de la renaixença cultural de Catalunya.

D. Manuel Milà Fontanals

En Manuel Milà pertenesqué a la generació nascuda pels volts de l'any 1820, en el plè de la primera etapa del moviment romàntich, que a Catalunya encloïa no solament un problema literari, sino l'ansia de renovació de la vida nacional. Ab tot y la valúa extraordinària d'alguns esperits d'aquella generació, com en Piferrer, en Llorens y Barba, etc., en Manuel Milà y Fontanals fou el més insigne y l'iniciador a la península ibèrica de les modernes corrents de la erudició y la crítica. La seva influència ha estat lenta y silenciosa, però ferma y d'un vigor inesborrable. Menéndez y Pelayo, deixeble seu, va retreure constantment l'influència del Mestre. A l'extranger, Wolf, Rajna, Gaston Paris, Morel-Fatio, etc., han difundit l'admiració y el respecte de les seves obres.

Per xò, l'homenatge tributat a Milà y Fontanals, ab motiu de l'inauguració del seu monument, va ser d'una significació extraordinària. Acudiren a Vilafranca representacions de totes les entitats culturals de Catalunya. Després de l'inauguració del monument, va efectuar-se a la Casa de la Vila, una Sessió Acadèmica. El Dr. Franquesa y Gomis, president de la Comissió erectora del monument, va oferir-lo a la vila. Seguidament varen llegir-se dos notabilíssims discursos, estudiant la personalitat d'en Milà, deguts un al Dr. Torras y Bages, bisbe de Vich, y l'altre al President de l'INSTITUT, Sr. Rubió y Lluch.

En honor de D. Felip Pedrell

A darrers d'octubre de 1911 se va celebrar l'homenatge que preparaven feya temps els tortosins en honor del mestre Pedrell, fill preclar de Tortosa, el més gran dels nostres compositors y historiador del passat musical de Catalunya y de tota Espanya. Baix aquest últim concepte, que certament no es el més important de la seva obra, ha figurat més d'una vegada el seu nom en les planes del nostre ANUARI, y hi col·laborà ab un importantíssim estudi en el primer volum. Les festes de Tortosa tingueren lloch en els dies 28, 29 y 30, celebrant-se entre altres l'acte de descobrir-se la làpida que dona nom al carrer den Pedrell, un concert tot ab música del Mestre, etc. Els seus amichs y admiradors barcelonins costejaren la publicació del seu festival líric *Lo Comte Arnau*, sobre lletra den Maragall, entregàntseli solemnement el primer exemplar de l'edició.

Per aquells dies se publicaren importants treballs dedicats a enaltir l'obra del Mestre, y se'n reculliren un bon nombre deguts a les primeres personalitats del món musical de Catalunya y de fóra, en diferents idiomes y de diverses èpoques, formant-se'n un volum que s'ha publicat ab el títol: *Al maestro Pedrell. Escritos heortásticos* (Tortosa, 1911).

En Joan Maragall (1860-1911)

Tothom recorda l'immensa impressió que va produir a Catalunya la mort d'aquest escriptor, eminent y únich, alhora com a poeta y com a publicista o pensador. Més que un poeta, en el legítim y suprem sentit de la paraula, havia sigut *el poeta* de la seva generació, y, més que un gran publicista, l'home representatiu de les aspiracions més enlairades del seu temps a la nostra pàtria.